

ชื่อเรื่อง	การพัฒนา รูปแบบการวัดและประเมินการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาผู้สูงอายุ ในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ชื่อผู้วิจัย	อาจารย์ ดร.ศิริรัตน์ จำแนกสาร
ปีที่แล้วเสร็จ	2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้สูงอายุต่อการวัดและประเมินการเรียนรู้ในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และเพื่อพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาผู้สูงอายุในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา ประกอบด้วย 2 ระยะ ระยะที่ 1 ศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้สูงอายุต่อการวัดและประเมินการเรียนรู้ ประกอบด้วย (1) ชั้นศึกษาความคิดเห็นด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถาม ประชากรคือ นักศึกษาอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่เข้ารับการศึกษาศาสตรบัณฑิตในหลักสูตรปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปีการศึกษา 2559-2562 จำนวน 595 คน กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาผู้สูงอายุ 154 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ ครอบคลุมทุกสาขาวิชา และ (2) ชั้นศึกษาความคิดเห็นด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบ ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการวัดและประเมินการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาผู้สูงอายุ ประกอบด้วย (1) ชั้นพัฒนารูปแบบ โดยการสนทนากลุ่ม 2 กลุ่ม คือผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 15 ท่าน และบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการนักศึกษาผู้สูงอายุ 10 คน และ (2) ชั้นตรวจสอบยืนยันคุณภาพรูปแบบ

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาผู้สูงอายุต่อการวัดและประเมินการเรียนรู้พบว่า นักศึกษาผู้สูงอายุส่วนใหญ่พบปัญหาด้านการจดจำเนื้อหา ร้อยละ 71.33 รูปแบบการวัดและประเมินที่ต้องการคือ การประเมินตนเองก่อน-หลังเรียน กิจกรรมร่วมเรียนรู้หรือสอนเสริม และการสอบ ร้อยละ 56.46 และต้องการให้ลดความซับซ้อนหรือความยาวของโจทย์ ร้อยละ 65.96 และ 2) รูปแบบการวัดและประเมินการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาผู้สูงอายุ ประกอบด้วย การประเมินขณะเรียนรู้อัตโนมัติเพื่อการเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ เนื่องจากรูปแบบที่พัฒนาขึ้นอิงตามหลักสูตรปริญญาตรี ดังนั้นโครงสร้างพื้นฐานของรูปแบบการวัดและประเมินการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาผู้สูงอายุยังคงรักษาคุณภาพมาตรฐานตามหลักสูตรปริญญาตรี ทั้งนี้ควรมีการปรับรูปแบบในบางประเด็นเพื่อให้มีความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับสภาพธรรมชาติของนักศึกษาผู้สูงอายุยิ่งขึ้น เช่น ปรับลดจำนวนข้อสอบปรนัย เพิ่มขนาดตัวอักษร สำหรับข้อสอบอัตนัยหากนักศึกษาไม่สะดวกเขียนตอบ สามารถใช้วิธีอัดเทปหรืออัดคลิปเสียงเพื่อบันทึกคำตอบ สำหรับอนาคตควรมีหลักสูตรระยะสั้นที่เหมาะสมสำหรับนักศึกษาผู้สูงอายุ โดยหลักสูตรระยะสั้นในอนาคตควรออกแบบหลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องและเหมาะสมกับนักศึกษาผู้สูงอายุยิ่งขึ้น โดยอาจจะเป็นโมดูลขนาดเล็ก หรือหลักสูตรสัมฤทธิ์บัตรเพื่อเพิ่มทักษะหรือเสริมทักษะใหม่ ทั้งนี้การพัฒนาหลักสูตรระยะสั้นควรมีโครงสร้างชุดวิชาตามหลักสูตรปริญญาตรี เพื่อประโยชน์สำหรับนักศึกษาที่มีศักยภาพสามารถสะสมและเทียบโอนหน่วยกิตได้ ข้อเสนอแนะ เนื่องจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชรองรับนักศึกษาทุกเพศทุกวัยซึ่งมีความแตกต่างกัน อาทิ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส จึงควรเน้นการประเมินตามสภาพจริง เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพธรรมชาติของผู้เรียนยิ่งขึ้น สำหรับนักศึกษาผู้สูงอายุมีปัญหาหลักเรื่องความจำที่ลดลงหากฝึกการใช้แผนผังโน้ตทัศน์หรือไดอะแกรมสรุปเนื้อหาสาระสำคัญจะช่วยให้นักศึกษาผู้สูงอายุเกิดความเข้าใจเนื้อหาดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ รูปแบบการวัดและประเมิน การประเมินทางการศึกษา การประเมินในศตวรรษที่ 21 นักศึกษาผู้สูงอายุ การศึกษาทางไกล

Title: The Development of Measurement and Assessment Model for Elderly Students in Distance Education at Sukhothai Thammathirat Open University

Researcher: Dr. Sirirut Jumnaksarn

Year: 2022

Abstract

This research aimed to explore the opinions of elderly students towards learning measurement and assessment in distance education and to develop a learning measurement and assessment model for elderly students in distance education at Sukhothai Thammathirat Open University. This research followed the research and development methodology consisting of two phases. The first phase, opinions of elderly students towards a learning measurement and assessment model were examined by (1) a quantitative method using questionnaires, the population was 595 students aged 60 years old and above who were studying bachelor's degree in any field at Sukhothai Thammathirat Open University in the academic year of 2016-2019, 154 samples were obtained by stratified random sampling and (2) a qualitative method involving in-depth interviews to gain in-depth information used for the model development. The second phase was the development of elderly students' learning measurement and assessment model. This phase was conducted in two steps including (1) the step of model development using two focus groups with 15 experts and 10 staffs giving service to the elderly students, and (2) the step of model validation.

The research found that 1) by studying the opinions of elderly students towards learning measurement and assessment in distance education, students were unable to remember the course content (71.33 percent). The students believed that the most appropriate assessment model was the model that includes pre-and post-tests, co-learning or supplementary teaching, midterm and final examination (56.46 percent), moreover, the item should be shorter and less complicated (65.96 percent) and 2) the development of measurement and assessment model for elderly students resulted in three-component, namely (1) assessment as learning, (2) assessment for learning, and (3) assessment of learning. The learning measurement and assessment model is based on the bachelor's degree curriculum, therefore the basic structure of the model still keeps the standard quality of the curriculum. Moreover, the model should partly be adjusted to be more flexible and consistent with the nature and conditions of the elderly students such as decreasing the items of multiple-choice tests, increasing the font size of the test, adapting teaching and learning, and assessing and measurement to be more aligned and appropriate with the elderly students.

In the future, short courses or modular should be developed for re-skills or up-skills elderly students. The short courses should be connected with the curriculum and program structure in order that students can collect and transfer credits into the bachelor's degree. Research recommendations were: as Sukhothai Thammathirat Open University accommodates all types of students even the elderly, disabled, and underprivileged, authentic assessment should be emphasized to serve the nature and conditions of the students. If students are unable to take the paper-based tests, to provide the answer, students could use the method of voice or video recording instead. In the future, there should be short courses for the elderly designed to deal with memory problems by summarizing course content in the form of a conceptual map or diagram to help the elderly students better understand the content.

Keywords: Measurement and assessment model, Educational evaluation, 21st-century assessment, Elderly students, Distance education